Атомник України

№34 (664) 22 серпня 2013 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

24 СЕРПНЯ — ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

МОЛИТВА

Дай же, Господи, сили тим,
Хто іде цим життям непростим:
Щоб голодному — хліб,
Щоб співочий — не хрип,
Щоб для кожного доля —
Воля!
Дай надій, мов квітуючий сад,
Щоб іти — уперед, не назад.
Кожен крок, ніби дар,
Кожен серця удар
Щоб лічили — від блуду
Люди.
Дай країні розумних вождів,
Щоб у мороці люд не зрідів,
І о кращій порі
Вже рости дітворі,
І радіть, як обнові,
Мові.
Дай нам, Боже, у праці — тепла,
Щоб спокуса збулася облат,
І сміятися нам,
І родити — ланам,
І спочити з утоми
Вдома...

Наталя СВЯТОКУМ

25 СЕРПНЯ — ДЕНЬ ШАХТАРЯ

Не космос – метры грунта надо мной, – И в шахте не до праздничных процессий, Но мы владеем тоже внеземной – И самою земною из профессий!

Працівникам державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», ТОВ «Восток-Руда», ветеранам підприємств

Дорогі друзі, колеги!

Сердечно вітаю вас із професійним святом — Днем шахтаря, що цього року удвадцяте відзначається в незалежній Україні.

Ушановуючи цього дня представників не тільки почесної, а й надзвичайно важкої гірницької праці, що незмінно користується високим заслуженим визнанням і повагою суспільства, ще раз підкреслимо стратегічну значущість і важливість їхньої роботи для зміцнення енергетичного потенціалу і безпеки держави, забезпечення вітчизняних АЕС урановою сировиною, а людей — теплом і світлом.

Сьогоднішнє шахтарське професійне свято, що переросло вже у загальне для мешканців краю, уранодобувники і уранопереробники зустрічають у складних умовах хронічного недофінансування ДП «СхідГЗК» від держави у вирішенні пріоритетних завдань розвитку потужностей комбінату, інтенсифікації його виробництва.

Однак за 62 роки існування Східного ГЗК — гордості національної уранової промисловості — колектив держпідприємства знаходить і реалізує можливості для освоєння нових уранових родовищ, свято зберігає і примножує чудові трудові традиції своїх попередників, впроваджує новітні технології і техніку, неухильно підвищує умови і безпеку праці.

Зважаючи на це, адекватну соціальну політику стосовно працівників, які добувають нагора уранову руду, задіяні у складних процесах її переробки і збагачення, вибудовує керівництво і профспілковий комітет комбінату, неухильно дотримуючись виконання умов колективного договору.

Атомпрофспілці вже багато чого вдалося зробити щодо збереження цілісності українського уранового гірництва, поліпшення добробуту працівників і членів їхніх сімей. Ми і надалі солідарними партнерськими зусиллями проводитимемо наполегливу роботу на всіх рівнях державної влади й управління з посилення соціального захисту, забезпечення гарантій працівників.

Шановні друзі! У цей урочистий для вас день, що майже збігається зі всенародним святом — Днем Незалежності України, щиро бажаю всім вам, ветеранам і молоді, керівникам і звичайним працівникам, новаторам виробництва, профспілковим лідерам і активістам, вашим рідним і близьким міцного здоров'я, щастя і достатку, сонячного неба над головою, продуктивної і безпечної праці на благо людей і рідної країни!

З глибокою повагою

Голова Атомпрофспілки України
Валерій МАТОВ

ПРОФЕССИОНАЛЫ СВОЕГО ДЕЛА

По случаю профессионального праздника многие горняки представлены к наградам. Среди них и работники Смолинской шахты Сергей Шумейко, Григорий Демченко, Сергей Дахновский, Александр Черный и Василий Тимошкин (на снимке — слева направо). Все они — профессионалы своего дела, которым работа на шахте дает возможность для самореализации и обеспечения семей

Потомственный горняк в третьем поколении Сергей Шумейко — электромеханик на участке №21. Пришел на шахту десять лет назад после службы в армии. Начинал слесарем на РОФ, потом был горнорабочим, сигналистом, горным мастером, в процессе работы окончил Криворожский горный техникум. Три года назад после специального обучения стал электромехаником. «Моя главная задача состоит в том, чтобы бесперебойно работали механизмы комплексов обмена вагонов, которые отвечают за выдачу горной массы на поверхность, — рассказывает Сергей. — У нас 9 таких комплексов. Есть бригада, которая за них отвечает и поддерживает в рабочем состоянии. Еженедельно производится ремонт, плюс более масштабная работа проходит во время «майских ремонтов». Для того чтобы не было сбоев в работе оборудования, нужна своевременная профилактика».

Проходчик-взрывник участка №4 Григорий Демченко работает на комбинате 21 год. Когда в беседе с корреспондентами он озвучил такую цифру, мы невольно поразились: достаточно солидный трудовой стаж для 37-летнего мужчины! Объяснение оказалось простым: Григорий пришел на ВостГОК сразу же со школьной скамьи. «В АТХ шахты трудился мой отец, — рассказывает он. — В 1992 году, после окончания школы, я по его примеру начал работать в АТХ, а с 1997-го перешел на проходку. Участок у нас молодой, даже начальник и заместитель — молодые ребята, которые выросли из простых рабочих. Поэтому взаимопонимание в коллективе полное! А вот материальное обеспечение производства хотелось бы улучшить: в работе используется импортная техника шведского производства, хоть она и высокого качества, но годы берут свое, необходимо своевременно производить ремонт, менять запчасти. Это проблема».

Девятый год трудится на шахте электрослесарем Сергей Дахновский. О том, что будет работать под землей, он даже и не думал, но нужно кормить семью, вот и пошел на шахту.

(Окончание на 2-й стр.)

Главный инженер Новоконстантиновской шахты Александр ПИЦЫК:

«Благодаря нашему коллективу я с уверенностью смотрю в будущее»

— Александр Евгеньевич, сколько лет вы уже связаны с горным делом?

— В 1980 году после окончания Днепропетровского горного института я был принят в рудоуправление № 2 (ныне Ингульская шахта). И вот уже 33 года работаю на ВостГОКе. В течение трех лет был на Новой Земле, активно участвовал в проведении ядерных экспериментов. Как и у многих горняков, с ВостГОКом связана трудовая деятельность всей моей семьи: родители всю жизнь работали на комбинате, жена сейчас работает ламповщицей на Ингульской шахте, младший сын — в маркшейдерском отделе. В общем, у нас типичная шахтерская семья.

— Мы знаем, что до прихода на Новоконстантиновскую шахту вы были главным инженером Ингульской шахты. Как горняк с большим опытом, что можете сказать о геологических особенностях Новоконстантиновского месторождения?

— Новоконстантиновское месторождение урановых руд привязано к семи геологическим разломам. Самые важные из них — Секущий и Главный разломы, вблизи них находится наша руда. Геологическое строение НК шахты значительно отличается от других. Ингульская шахта работает в устойчивых крепких породах, которые не являются удароопасными. Здесь же породы более трещиноватые, мы активно крепим их, устанавливаем специальные крепежные материалы. Это железобетонные штанги, бетонная крепь, сетка. За первое полугодие установлено более 2000 железобетонных болтов, около 1000 кв.м специальной сетки для крепления горных выработок. Это делается в целях безопасности людей, чтобы не было вывалов, заколообразований.

В июне 2011 года мы ввели в эксплуатацию первый очистной блок, а с июля начали добычные работы в опытно-промышленном варианте. В июне 2013 года (по прошествии двух лет) мы сдали уже шестой очистной блок. А это примерно 89—90 тысяч тонн богатой урановой руды. Подчеркиваю, богатой, потому что по содержанию урана она примерно в три раза превышает показатели Ингульской и Смолинской шахт. Запасов Новоконстантиновского месторождения (которое является самым большим в Европе) хватит для обеспечения работы всех нынешних украинских АЭС более чем на 100 лет!

— Расскажите, пожалуйста, о структуре Новоконстантиновской шахты.

— Наша шахта состоит из нескольких участков. Это горный цех, в который входят участки: проходческий и добычной — участок № 16 (начальник Анатолий Лысяк), участок буровзрывных работ (начальник Дмитрий Шокол), который ведет бурение и проводит массовые взрывы каждое воскресенье, участки энергомеханической службы (спуска-подъема, внутришахтного транспорта, водоотлива).

(Окончание на 2-й стр.)

25 СЕРПНЯ — ДЕНЬ ШАХТАРЯ

Главный инженер Новоконстантиновской шахты Александр ПИЦЫК:

«Благодаря нашему коллективу я с уверенностью смотрю в будущее»

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Есть у нас и хороший строительно-монтажный участок, начальник Николай Филенко, который успешно занимается горно-капитальными, строительно-монтажными работами, готовит к вводу в эксплуатацию очистные блоки.

Поверхностная служба представлена несколькими участками: основной из них — очистки шахтных вод. Также есть котельная, энергослужба подстанции «Геолог». Подстанция обеспечивает электроэнергией объекты шахты, но, к сожалению, она не достроена в полном объеме. С учетом планов наращивания производственных мощностей в будущем, подстанцию необходимо достроить. Это обойдется в сумму порядка 6 млн. грн. Еще один актуальный вопрос — достройка котельной установки. На данный момент мы используем старые котлы, а необходимо переходить на современные. Котельная обеспечивает обогрев стволов в зимний период, что для нас особо важно. Согласно правилам охраны труда, температура воздуха в стволах должна быть не менее двух градусов тепла.

— В нелегком горняцком труде на помощь приходит современная техника. Импортные машины оправдывают себя?

— На финской технике фирмы «Sandvik» работает бригада Василия Мирогородского (участок № 16). В ее арсенале буровая машина «Axera» и доставочная LH307. На Ингульской шахте мы эксплуатировали шведскую технику фирмы «Atlas Copco». Скажу по опыту, финская техника проще в управлении и более надежна. За два года была одна поломка, которую устранили за неделю. Кроме того на «Новоконстантиновской» шахте эксплуатируется уникальная буровая установка «Rhino». Она проходит восстающие диаметром 2,5 метра без использования ручного труда, все делается автоматически. К сожалению, ввиду финансовых трудностей, пока она простаивает в ожидании необходимой наладки. А вообще, эта установка прекрасно показала себя. К нам приезжали директора Смолинской и Ингульской шахт с целью ознакомления с этой передовой техникой.

— Какие задачи поставлены перед коллективом шахты на текущий год?

— Главная задача — выполнить утвержденный план горных работ. Хочу отметить, что вот уже два года шахта работает без срывов, план бригады выполняют. Все в порядке и с проходкой, и бурением. Ахиллесова пята — это перевозка нашей руды на другие шахты. К сожалению, у нас нет ни дробилки, ни железной дороги. Поэтому возим руду рудовозами на Ингульскую шахту. Наш план — 173 тысячи тонн урановой руды, его мы последовательно выполняем. На следующий год планируем увеличить добычу. Хотя сложностей хватает. У нас осталось оборудование от шахтопроходчиков, геологов. Оно очень старое, установленное в 80-х годах прошлого века, и за эти годы не модернизировалось. Тем не менее, благодаря нашему сплоченному и трудолюбивому коллективу я с уверенностью смотрю и на этот, и на следующий год.

— Традиционный вопрос: что желаете коллективу шахты по случаю профессионального праздника?

— Хочется, чтобы и дальше мы продолжали наш тяжелый шахтерский труд, чтобы шахты стабильно работали, развивались. Особенность Новоконстантиновской шахты — она находится в чистом поле, здесь нет такой развитой инфраструктуры, как на соседних шахтах. Нам необходимо строить объекты поверхностного комплекса. Без поверхности не будет и подземки. Надо столовую строить, АБК, котельную... В общем, строить и строить! Главное — чтобы было финансирование.

Из первоочередных объектов необходимо построить гидрозакладочный комплекс. В этом году мы должны его примерно в августе-сентябре ввести в эксплуатацию. И еще одна задача — строительство установки главного проветривания, сейчас мы работаем по временной схеме. И третья позиция — это ствол «Главный». Сейчас руда выдается по стволу «Вентиляционный-1», это низкопроизводительная работа. При вводе в эксплуатацию ствола «Главный», даже при клетевом подъеме, мы могли бы давать 500—600 тысяч тонн урановой руды в год. Это те же объемы, которые дает сейчас Ингульская шахта. Учитывая высокое качество нашей руды, экономика комбината выиграла бы моментально. Но для решения всех этих первоочередных задач нужно финансирование, которое возможно только при государственной поддержке. На нее и будем рассчитывать, с оптимизмом смотря в будущее!

Информация по теме

Вместо отвалов горной породы — «зеленая лужайка»

Ко Дню шахтера на Смолинской шахте планируется завершить переработку отвальной породы на рудосортировочном комплексе «Алтаит» с дальнейшей рекультивацией территории.

В 2005 году на комбинате была принята «Программа развития альтернативных источников урана». Наряду с другими мероприятиями она предусматривала получение дополнительного металла за счет рекультивации отвалов горных пород на шахтах предприятия. К тому времени на Смолинской шахте было накоплено 5 млн. тонн отходов. В 2007 году здесь был построен сортировочный комплекс «Алтаит» по переработке отвальной породы с получением концентрата и «чистых хвостов». По планам специалистов рекультивация отвала рассчитывалась на 10 лет. После модернизации комплекса и его выхода на полную мощность (600 тыс. тонн в год) стало понятно, что с объемом отвала шахта справится досрочно.

Сегодня эта работа уже завершается. По словам Михаила Ямкового, старшего мастера комплекса «Алтаит», работа на объекте ведется в три смены, в каждой из которых задействованы по три самосвала КрАЗ и одной единице погрузочной техники. На освобожденной от горных пород территории уже ведется рекультивация земли: завозится глина и чернозем, планируется посадка зеленых насаждений.

В течение последних пяти лет на Смолинской шахте работает безотходная технология производства урана. Пустая руда уходит на рекультивацию карьера, а радиометрическая обогатительная фабрика обеспечивает полную переработку руды (получение концентрата и «чистых хвостов»). Так что вопрос накопления отвалов на Смолинской шахте закрыт.

ЛЮДИ НА БІЛБОРДАХ

На День шахтаря білборди в Кіровограді вітають гірників Інгульської шахти з професійним святом. Зазвичай на них розміщені портрети кращих бригад чи фахівців. У цьому році такої честі удостоївся нагороджений орденом «За заслуги» третього ступеня головний механік Інгульської шахти Віктор Леонідович Бєлий.

Як кажуть, вся свідома, трудова частина життя Віктора Леонідовича пов'язана з Інгульською шахтою. Торік виповнилося 30 років, як він, учорашній студент Криворізького гірничо-рудного інституту, переступив поріг підприємства.

Він виріс у шахтарській криворізькій сім'ї. Батько, Леонід Кирилович, усе життя пропрацював на шахтах Кривого Рогу та в «Кривбасшахтопроходці». До речі, саме він займався постачанням машин і механізмів при проходці стволів Інгульської шахти.

Школярем Віктор Бєлий не раз бував з екскурсіями на шахтах та кар'єрах, тож особливих проблем з вибором життєвого шляху у нього не було. Вчився добре, тому легко вступив до інституту, який і закінчив в 1982 році з дипломом гірничого інженера-електрика. Ще задовго до отримання диплома студент Бєлий знав, що матиме направлення в Кіровоград у РУ-2. Батько теж радив їхати працювати саме сюди. Спочатку кілька місяців Віктор працював електрослюсарем, закріплюючи на практиці здобуті теоретичні знання, входив у курс справ, вивчав підприємство, а невдовзі був призначений електромеханіком дільниці глибокого буріння. Робота виявилася цікавою, бо все було новим для молодого спеціаліста. Потім 6 років працював механіком на дільниці проходки та видобутку, тобто в епіцентрі виробничого процесу. Наступним етапом кар'єрного росту стала посада механіка підйомних машин. Це вже була робота близька до його інженерного профілю: складна техніка, велика відповідальність. Особливістю цієї дільниці було те, що люди завжди працювали у вихідні чи свята, коли можна було проводити ремонтні чи регламентні роботи, адже лише в такі дні шахта могла зупинитися. З своїм часом якось не рахувалися, бо знали, що заплановані роботи потрібно зробити у відведені терміни. Віктор Леонідович згадує, що йому завжди таланило на добрі колективи — кваліфіковані фахівці-електрослюсарі і самі знали роботу, і допомагали молодому інженеру. Набутий досвід дав можливість йому пізніше працювати енергетиком — заступником головного механіка шахти. Це вже було ближче до справжньої інженерної роботи з розрахунками, пошуками варіантів, раціоналізаторськими пропозиціями.

Досвідчені гірники знають, що на шахті завжди працювати важко, але в ті роки, роки розквіту підприємства, матеріально-технічне забезпечення було на достатньо високому рівні, не порівняти з нинішнім часом. На жаль, настали кризові 90-ті, коли колективу довелося сповна пізнати зворотний бік так званої ринкової економіки в умовах хаосу і загальної безгосподарності. Однак згуртований колектив Інгульської шахти і всього СхідГЗК витримав випробування часом і утримав підприємство від розвалу.

Віктор Бєлий був призначений начальником дільниці №12, підйому-спуску. У його підпорядкуванні були всі стволи, вентиляційні установки, калорифери, водовідливи тощо. І знову роботи, як кажуть, вистачало, бо дільниця була дуже великою, з відповідною чисельністю людей. Тут уже доводилося більше працювати з людьми, знаходити підхід до кожного.

У 2005 році Віктор Леонідович став головним механіком шахти, замінивши Юрія Олександровича Толокольникова, досвідченого фахівця, який і передавав Віктору свій досвід. До речі, він і сьогодні працює у службі головного механіка.

Ось так і вийшло, що все життя Віктора Бєлого пов'язане з Інгульською шахтою. Це і життя, і робота, і житло, і навіть сім'я, оскільки саме на шахті познайомився зі своєю дружиною Оленою. З часом побутові проблеми були розв'язані, хоча замолоду довелося пожити в гуртожитку, а потім йому, ще не одруженому, зовсім несподівано видали ордер на однокімнатну квартиру. Звичайно, і тоді це було дивом, не кажучи вже про нинішні часи.

Зараз у роботі головного механіка вистачає складнощів, в основному пов'язаних з матеріально-технічним забезпеченням. Шахта не цех чи завод, збудований раз і назавжди. Тут постійно щось будується, проходять і облаштовують нові горизонти чи виробітки. Розслаблятися немає коли ні вдень, ні вночі, ні в будні, ні в свята. Зовсім недавно довелося виконувати складну роботу на самісінькому копрі, і таких завдань по всій шахті, як під землею, так і на поверхні, вистачає завжди.

Віктору Леонідовичу доводилося впроваджувати нову гірничу імпортну техніку, це вже був зовсім інший вимір, але хотілося, щоб такої високопродуктивної техніки було більше, адже вона теж не вічна.

За свою багаторічну роботу Віктор Леонідович був удостоєний почесного знака «Шахтарська слава» третього ступеня. Йому, правда, не зрозуміло, для чого хтось відмінив цю почесну відзнаку і нею більше не нагороджуватимуть гірників. Його життєве кредо дуже просте — робити свою справу, не розводити руками, бо рідній шахті потрібна конкретна робота і реальні справи, чого б це не коштувало.

Наш скромний герой вітає з Днем шахтаря своїх колег, працівників Інгульської, Смолінської та Новокостянтинівської шахт і бажає їм міцного здоров'я та оптимізму. Інакше у шахтарському житті не можна.

ПРОФЕССИОНАЛЫ СВОЕГО ДЕЛА

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

«Профессия мне нравится, приятно возвращать к жизни машины и механизмы, — рассказывает Сергей. — До шахты работал на смолинской машинотракторной станции механизатором, комбайнером. Зимой мы ремонтировали технику, а летом на ней сами же работали. Надо было подготовить машины так, чтобы они сезон отработали без сбоя».

Приобретенный опыт пригодился Сергею. В коллективе его ценят как отличного специалиста по ремонту двигателей добычной и проходческой техники, как отечественной, так и импортной. «В своей профессии он считается незаменимым специалистом, особенно если речь идет о новой технике, — рассказывает Николай Кавун, председатель профкома Смолинской шахты. — Виктор Васильевич Коваленко, директор шахты отзывается о нем очень хорошо, а он просто так хвалить не будет».

В шахтерских коллективах работает жена, брат и племянник С.Дахновского, в горном техникуме Криворожского технического университета учится сын, он тоже будет горняком. «День шахтера для нас — семейный праздник, — говорит Сергей. — Отмечаем его бригадами, обязательно берем с собой жен, гуляем весело».

Бригадиром бурильщиков на участке №19 трудится Александр Черный. На шахту пришел в 2004 году. «Два года отработал на проходке и вот уже семь — на бурении, — говорит Александр. — Не буду лукавить: работа очень тяжелая. Но главное преимущество в ней — это, конечно же, зарплата. А чтобы ее заработать — стараемся, честно трудимся с полной самоотдачей. Есть проблемы со снабжением, которые создают трудности в выполнении поставленных задач. Бригада у нас хорошая, все молодые ребята, нам удалось сработаться. С благодарностью вспоминаю, как перенимал опыт у своего бригадира Виктора Васильевича Хоменкова, он был моим наставником, многому научил. Теперь, в свою очередь, передаю опыт новичкам».

Василий Тимошкин работает на участке № 7 горномонтажником. На Смолинскую шахту пришел в 2002 году в силу сложившихся обстоятельств: СМУ, в котором он ранее трудился, распалось, пришлось находить применение своим способностям и опыту в другом месте. «В СМУ работал электросварщиком-монтажником, — рассказывает В.Тимошкин, — поэтому все навыки пригодились: здесь та же работа просто в других условиях — подземных. Таким образом, пришел я на шахту уже в зрелом возрасте и о своем выборе не пожалел. Жизнь порой сама все расставляет по местам. Например, родился я в Хмельницкой области, вместе с родителями переехали в Крым. А во время службы в армии познакомился с будущей женой и вместе с ней приехал на Кировоградщину. С 1983 года живу в Смолино. Как говорится, не важно, где родился, а важно, где пригодился! На нашем участке сформирован дружный коллектив, приходят молодые рабочие. Смолинчане понимают, что у нас единственным местом, где можно работать и получать нормальную зарплату, не мотаясь по всему белу свету, является шахта. Поэтому и ценят наши люди свою работу».

Общаясь с корреспондентами, все наши собеседники адресовали поздравления с профессиональным праздником коллегам и пожелания крепкого здоровья, повышения и своевременной выплаты зарплаты, профессионального роста, семейного благополучия и хорошо отпраздновать День шахтера!

25 СЕРПНЯ — ДЕНЬ ШАХТАРЯ

Пошли по стопам отца и деда

Для жителей поселка Смолино День шахтера — самый главный праздник в году. Шахта здесь — единственное крупное предприятие, на котором трудится большинство представителей сильного пола. Поэтому трудовые династии для Смолино — не редкость.

Три поколения горняков насчитывается в большой и дружной семье Меланченко. Начало шахтерской династии положил Григорий Иванович Меланченко. Свой трудовой путь 18-летним парнем он начал в Тернах на Первомайском руднике. С открытием нового Ватутинского месторождения его, как опытного специалиста, перевели в Смолино. Вначале работал крепильщиком, а после окончания техникума стал горным мастером, возглавлял гидрозакладочный комплекс шахты, работал диспетчером. Вместе с мужем поверхностным сигналистом трудилась и Лидия Григорьевна Меланченко. На любом посту Григорий Иванович отдавался работе на все 100%. Его ценили коллеги, к нему часто обращались за советом молодые горняки. После выхода на пенсию у Григория Ивановича словно открылось второе дыхание, он стал активным общественником в составе совета ветеранов Смолинской шахты. «Его инициативности не было предела, — вспоминает Николай Кавун, председатель профкома шахты. — Он возглавил совет ветеранов, и это была настоящая находка для нас. В 7 утра — уже на посту, с головой окунался в проблемы ветеранов, по возможности старался помочь всем, кто обращался за поддержкой. К сожалению, болезнь подкосила Григория Ивановича, и сегодня его уже нет с нами. Но дело деда продолжают его дети и внуки».

Дочь и сын ветерана также трудятся на Смолинской шахте. Валентина Григорьевна Соколовская — оператором информационно-вычислительной группы, Юрий Григорьевич Меланченко — подземным сигналистом. С детства мечтал быть шахтером, как отец. Много интересного о горняцком труде рассказывал Григорий Иванович своим внукам, которые часто проводили время с дедом. А когда пришло время выбирать профессию, не задумываясь, пошли на шахту. Сыновья Юрия Меланченко — Виталий и Сергей — работают подземными электрослесарями на участке № 21. Эту же специальность выбрал для себя и младший сын Валентины Соколовской Виктор, старшие Алексей и Александр работают горными мастерами. У всех ребят уже есть свои семьи.

Большая семья Меланченко часто собирается вместе за большим праздничным столом. «Я рада, что все мы живем в одной местности, — говорит Валентина Соколовская, — всегда можно рассчитывать на поддержку родных. Всех поздравляю с Днем шахтера с пожеланиями крепкого здоровья, благополучия в семьях, исполнения самых заветных желаний. Главное, чтобы шахта работала еще не один десяток лет, тогда и в наших семьях все будет хорошо, будут продолжаться трудовые династии».

На снимке слева — направо: Сергей Меланченко, Юрий Меланченко, Валентина Соколовская, Виталий Меланченко

В горняцкой столовой готовят по-домашнему

Начальник участка общепита и подсобного хозяйства Смолинской шахты Ольга Ивановна Черная работает в сфере общественного питания вот уже 34 года, из них 17 лет — на этой шахте. Она рассказывает, что ее участок состоит из нескольких структурных единиц.

— Это столовая № 12, которая работает в круглосуточном режиме, обеспечивая питанием шахтеров, теплица, где выращиваются овощи для приготовления пищи и консервирования. Кроме того, у нас есть база столовой № 3, в зале которой проводятся торжественные мероприятия, свадьбы, банкеты. Также в помещении этой столовой мы занимаемся консервацией, которая пользуется большим спросом круглый год. Овощами из теплицы и консервацией мы обеспечиваем не только Смолинскую шахту, они поставляются на Ингульскую и Новоконстантиновскую шахты, а также в Желтые Воды. В столовой №12 трудятся 50 человек, из которых трое мужчин.

— Ольга Ивановна, расскажите, пожалуйста, какие блюда пользуются особым спросом среди горняков? Что уходит «на ура»?

— Наши шахтеры любят вареники, пельмени, запеканки. Всегда хорошо идут салаты из овощей по сезону, а салат из капусты с удовольствием едят круглый год. Активно берут выпечку — ее мы готовим по 1600—1800 единиц ежедневно. Пользуются спросом беляши, пирожки.

— А вы стараетесь вносить разнообразие в шахтерский рацион?

— Сейчас можно найти много интересных рецептов в Интернете, но, согласно правилам, мы не можем их применять в работе, так как эти рецепты не утверждены официальной комиссией. Раньше у нас собирались кулинарные советы. Работники рабочих столовых обменивались опытом: каждый предоставлял свое блюдо, мы его готовили, пробовали и утверждали. На основании решения кулинарного совета можно было вводить блюдо в свое меню. После перестройки все это прекратилось, да и рабочие столовые, как таковые, исчезли... Но, вносить разнообразие мы, конечно же, стараемся. Работаем по официально утвержденным сборникам рецептур, и из них наша заведующая производством Галина Степановна Курышева старается выбрать такие блюда, которые ранее мы не готовили, чтобы порадовать наших посетителей разнообразием.

— Что желаете шахтерам в профессиональный праздник?

— Прежде всего, пусть все они и их родные будут здоровы. Тогда будет и работать, и жить хорошо. Ведь здоровье ни за какие деньги не купишь, а все остальное можно приобрести. А еще, пожалуй, пожелаю терпения и выдержки.

На снимке — сотрудники столовой Смолинской шахты. Слева направо: Наталья Черная (сидит), Наталья Гордий, Наталья Чуркина, Елена Ковпан, Денис Михайлов, Елена Романенко, Иван Савка, Елена Чернега, Галина Курышева, Илона Тажина, Ольга Черная, Анна Игнатенко, Наталья Федотова, Галина Попова, Евгений Шалашнов, Елена Цивка

Издревле кулинарным искусством владели представители сильного пола. И хотя сегодня в семьях эта миссия принадлежит преимущественно женщинам, в системе общепита повар-мужчина — явление распространенное. Не исключение и столовая Смолинской шахты. Уже 22 года изготовителем полуфабрикатов здесь работает Иван Семенович Савка.

У каждого свой путь навстречу профессии: кто-то мечтает о ней с детства, кого-то она находит сама. В жизни Ивана Семеновича все складывалось само собой. До армии парень и не думал о том, что будет работать в общепите. Как и все ребята, помогал дома по хозяйству. Поваром Иван стал в армии. «Служил я в Чехословакии, — рассказывает он. — Когда мы прибыли на место службы, нашу команду построили и спросили, кто хочет учиться на повара. Мой крестный служил на кухне, и я решил попробовать. Окончил школу поваров и посвятил этой профессии всю жизнь».

Вернувшись из армии, И. Савка какое-то время поездил по заработкам, работал в школьной столовой, а попав в Смолино, устроился поваром в столовую шахты. Ему доверили ответственную и тяжелую работу — разделку мяса и изготовление из него полуфабрикатов. Опыт в новом для себя деле Иван перенимал у коллеги, тоже военного повара. Сегодня уже сам наставник молодых работников столовой. «Иван Семенович талантливый повар, — так отзывается о коллеге заведующая производством столовой № 12 Галина Курышева. — Он настоящий мастер своего дела. Недавно к нам в коллектив пришел работать поваром молодой парень Женя Шалагинов, под руководством Ивана Семеновича многому научился, сегодня он уже дипломированный специалист». «У нас дружный коллектив, многие отработали в столовой по 20 лет, — поддерживает разговор Иван Семенович, а потом с гордостью добавляет: — На ВостГОКе наша столовая одна из лучших. Довольны результатом нашей работы шахтеры, а

гости, которым приходится обедать на шахте, всегда отмечают разнообразие и высокие вкусовые качества приготовленных блюд». Ассортимент блюд действительно впечатляет — это несколько видов первого, на выбор мясо, рыба, печень, рубка в соусе, всевозможная выпечка.

Коронным блюдом Ивана Семеновича является плов. Его научился готовить еще в армии, где служить на кухню брали парней с Кавказа и Средней Азии. Они-то и открыли украинцу Ивану (родом он из Тернопольщины) все тонкости этого блюда. Теперь в семье И.Савки знают: если в меню плов, у плиты непременно будет стоять отец. По душе Ивану Семеновичу и вареники, ну, конечно же, подготовка и сервировка праздничного стола также не обходятся без его участия.

МРІЯ ПРО ШАХТУ...

Напередодні знакового колись для Олександрії свята Дня шахтаря ми можемо хіба що помріяти про майбутнє буровугільної галузі, оскільки згадувати вже немає чого. Між тим, гірнича справа в Кіровоградській області живе і всупереч економічним та фінансовим негараздам — розвивається. Не може бути! — часто кажемо ми, почувши неймовірну новину, але потрібно визнати — у нас може бути ВСЕ, що завгодно! Йдеться про колишню державну холдингову компанію «Олександрія-вугілля» та про уранові шахти ДП «СхідГЗК», які розташовані в Кіровоградській області. Але якщо про буровугільну галузь ми згадуємо в минулому і, можливо, в майбутньому часі, то про урановидобувну — в теперішньому і, безперечно, в майбутньому.

Неймовірно, але яка різна доля у цих двох потужних об'єднань, які працювали в практично однакових географічних, політичних і економічних умовах. Зараз про трудові здобутки шахтарів Олександрії напередодні професійного свята не може бути й мови за визначенням, адже ДХК «Олександрія-вугілля» припинила своє існування. Натомість, урановидобувникам є чим пишатися. На Новокостянтинівській шахті ДП «СхідГЗК» постійно вводяться в експлуатацію нові очисні блоки — з червня 2011 року, коли шахта розпочала дослідно-промисловий видобуток руди.

Потрібно зазначити, що ця важлива подія відбулася в умовах жорсткої фінансово-економічної кризи, але, наголосимо, після закінчення політичної кризи в Україні. Саме ця обставина і дала можливість повернути Новокостянтинівську шахту до складу комбінату після кількох років політичних спекуляцій на тему «золотого дощу» в місцеві бюджети від діяльності «самостійної» шахти. Тепер стало абсолютно очевидним, що повернення Новокостянтинівської шахти до складу ДП «СхідГЗК», наголосимо, за наполегливих і безкомпромісних зусиль Атомпрофспілки України, було єдиною альтернативою її збереження і будівництва. В протилежному випадку цього підприємства вже б не існувало, адже рахунок ішов на місяці. Абсолютно очевидно і те, що процесу консолідації урановидобувних потужностей сприяла обласна влада, тому позитивну роль колишнього голови Кіровоградської обласної державної адміністрації Сергія Ларіна в цьому питанні переоцінити неможливо. Це, якщо без жодної політики.

Хоч би як там було, але урановидобувна галузь в Кіровоградській області розвивається попри різку зміну умов фінансування, а насправді — повного припинення державного фінансування гірничо-капітальних робіт. Отож будівництво Новокостянтинівської шахти фінансується лише за рахунок власних коштів та ресурсів ДП «СхідГЗК». Окрім того, і на діючих шахтах вдається регулярно вводити в експлуатацію нові промислові потужності. На Смолінській шахті почала працювати дільниця купного вилуговування і практично перероблено відвали за допомогою комплексу «Алтаіт», спорудженого теж фахівцями і силами комбінату. На Інгульській шахті успішно працює пересувний рудосортувальний комплекс з переробки відвалів забалансових руд, і заплановано будівництво потужного переробного комплексу «Інгул». Це дуже значні кошти, які ДП «СхідГЗК» вкладає у виробництво.

Отже, можна зробити висновок, що лише консолідація всіх фінансових і виробничих потужностей комбінату дозволила йому не лише витримати кризу, а й працювати на перспективу, створюючи передумови для енергетичної незалежності України.

На цю ж мету могла працювати і буровугільна галузь Олександрії, але маємо те, що маємо, тобто — нічого. Наскільки відомо, причини «загибелі ескадри» залишилися не проаналізованими, а значить, не зроблено жодних висновків, не встановлено винуватців і авторів цього «промислового дива». Брикетні фабрики і ТЕЦ нині нагадують зруйнований Сталінград, а то й гірше, оскільки в руїнах цехів металу просто не залишилося — його вирізали і, м'яко кажучи, продали, як і десятки кілометрів залізничних колій, разом із залізничним мостом через Інгулець. Хіба величезні кошти за виручені десятки тисяч тонн металу, кабельної продукції, обладнання і механізмів зруйнованих і розграбованих підприємств колишнього холдингу не могли стати основою інвестицій у оновлене виробництво? — риторичне запитання і така ж риторична відповідь. Розрізи і шахти затоплені, а близько двадцяти тисяч людей залишилися без роботи. Між тим, потенціал буровугільна галузь мала неабиякий і він залишається нереалізованим.

Із здобуттям Україною самостійності, здавалося, що нам нічого не залишається, як забезпечувати енергетичну незалежність держави шляхом використання власних енергоносіїв для виробництва електроенергії, проте, насправді, все робилося з точністю до навпаки. ДХК «Олександрія-вугілля» розділили між орендарями на дві частини, чим і започаткували кінець галузі. Відчуваєте різницю між бурим вугіллям і уранової рудою? Нагадую, що урановидобувну галузь врятувало об'єднання ресурсів, бо роз'єднання могло лише погубити, що ми і бачимо на прикладі Олександрії.

Зараз уряд начебто прокинувся і взяв курс на заміщення імпортного газу вітчизняним вугіллям, у тому числі бурим. Активність на шляху реанімації олександрійського буровугільного комплексу демонструє і обласна влада, яка в пошуках інвестицій дісталася аж Піднебесної, де побував теперішній голова Кіровоградської обласної державної адміністрації Андрій Ніколаєнко. Сьогодні відповідні угоди опрацьовуються і на урядовому рівні між Україною і Китаєм.

Іншими словами, технології є і вони актуальні. Потрібні кошти. ДП «СхідГЗК» залучає для розвитку і будівництва Новокостянтинівської шахти кредитні ресурси. Що і хто буде робити в Олександрії, щоб знайти інвестиції — невідомо, але робити щось потрібно. Відродження буровугільної галузі не лише додасть області статусу, а й покращить соціальний та економічний аспекти життєдіяльності. Для цього є всі підстави. Тоді Кіровоградщина, в якій потужно б'ється ядерне серце України, стане і буровугільною столицею держави, а олександрійські шахтарі зможуть не лише згадувати свято Дня шахтаря, а з гідністю святкувати його. Разом із шахтарями Інгульської, Смолінської і Новокостянтинівської шахт.

Материалы ко Дню шахтера подготовили: Елена КУБАРЕВА, Татьяна КОРСУНОВСКАЯ, Сергей ПОЛУЛЯХ. Фото Михаила СТЕПАНЯНА

МАНДРУЙТЕ УКРАЇНОЮ! ЛЮБІТЬ РІДНИЙ КРАЙ!

ТАМ, ДЕ ГОРИ Й ПОЛОНИНИ, ДЕ СТРІМКІ ПОТОКИ РІКИ...

Запитання «для чого йдете в гори ви?» риторичне. Хіба можна пояснити відчуття, які отримуєш від подолання себе і вершин, хіба передаси море задоволення від краси, що заставляє тебе оніміти? Хапаєш на повні груди повітря і радієш, що поруч з тобою стоять хмари, що наскільки охопить око — перед тобою надзвичайно колоритний краєвид.

Одні потрапили вперше в гори, як мовиться, не з своєї волі. Приміром, Надійка Гусарова вперше «піднялася» на вершину гори Дімержі у рік і три місяці у рюкзаку. Відтоді щороку десь та й набирається вражень від сходження на Кримські чи Карпатські схили, вивчає географію наочно. Так само з дошкільних років мандрують доступними місцями країни трійнята Ковалінські — Іван, Богдан, Настя. Бо батьки закохані у мандри, знають, що труднощі загартовують характер, виховують волю. З іншого боку, всяке подорожування — це пізнання світу, це різнобічні фізичні навантаження, це спілкування і виховання закоханої у природу людини. Постійно на маршрутах Олена Канигіна, Сергій Романко, Сергій Мошанов і десятки інших романтиків.

Цьогоріч з подачі профкомівської комісії по роботі з дітьми і шефській роботі багаторічного керівника подібних вилазок у Карпати Людмили Малько чотириденну подорож здійснили п'ятдесят працівників станції та їхні діти.

Два автобуси, люб'язно представлених керівництвом станції для цієї подорожі, вирушили через Тернопіль, Івано-Франківськ, Яремче та Ворохту до карпатського села Дземброня. Ще не так давно село позначалося назвою Берестечко, але 2009 року йому повернули історичну назву. Неподалік села знаходиться однойменна гора заввишки у 1877 метрів, тут протікає річка Чорний Черемош. Дземброня — найвисокогірніше село в Україні. В гірських лісових хащах Дземброні в минулому водились зубри, які й дали йому назву. Проте одна з легенд походження назви села, яку розповідають дзембронці, така: колись, коли там, де зараз Дземброня, були лише гори й полонини, неподалік, в Ільцях, жив польський пан, який мав дочку Броніславу. Поїхала дівчина в гори, та й не повернулася. Послав батько своїх слуг-гуцулів шукати дочку. А оскільки ті польської мови добре не знали, то й гукали вони не «Gdzie jest Bronja?», а «Ґдзє Броня?». З того часу цю місцевість, річку, яка нею протікала, одну з гір, а згодом і село почали називати Дземброня.

Кілька десятків років у Дземброні на присілку Степанський, звідки відкривається живописна панорама Чорногори, щоліта жив і творив відомий український графік Ю. Якутович, який був художником кінофільму «Тіні забутих предків».

Гуцули вважають Чорногору священною горою, на якій у давнину знаходилося язичницьке капище. Як відгомін тих далеких часів, тут збереглася давня народна традиція масового сходження на Чорногору в ніч на Івана Купала. Ми вирушили в гори в акурат між старим і новим стилем свята Купала, а саме на День Конституції України. Цій події і присвячувалося наше сходження.

Отже, 49 подорожніх, з яких 23 були у поході вперше, після інструкції щодо особливостей сходження, вирушили в путь. Віддамо належне погоді: того дня вона до нас була милостива і прихильна.

На гірських дорогах є вказівники щодо відстані між вершинами, напрямки

шляхів тощо. Бачимо, що до пункту нашого призначення то 3,2 кілометра, то 1,2. А ноги втомлені, настає маленький психоз, і хочеться полежати на камінях. Та треба добиратися до обсерваторії. І саме там ми відводимо душу нетривалим відпочинком, фотографуємось, оглядаємо навколишні красоти, радіємо, що змогли перебороти себе. Ми зустріли День Констиутуції на одній з найвищих вершин України! Горді!

Правда, попереду ще шлях назад. Працюють інші м'язи ніг, і виявляється, що спуск ніскільки на легший за підйом. Тепер ми йдемо трохи іншим маршрутом, більш вертикальним. На останньому етапі майже біля села Дземброня нас застає справжня гірська злива.

У таборі вже чекає юшка і сауна. Прийнявши порції пари і на зміну водні процедури у холодній гірській річці, йдемо ганяти чаї, ділитися враженнями про похід.

Багато перипетій було наступного дня, серед найнеприємніших — дощ, що затопив один з наметів. Але увечері кожен новачок отримав дерев'яною ложкою по голові, скуштував пересоленої каші і солодкого згущеного молока, випив шампанського. Дуже пручався цій процедурі найменший учасник сходження шестирічний Єгор Жебель. Та все було за традиціями. Згодом прозвучав гімн України у виконанні всієї команди, спалахнув невеличкий феєрверк. Це наші гори! І вони найкращі!

Віктор ГУСАРОВ
Фото автора

Цей загадковий Піп Іван Попиван

Гора Піп Іван, або ж Чорногора, притягує до себе туристів як магніт, бо місцевість навкруг неї зачаровує, а величний пам'ятник тяжкої праці — будівля обсерваторії, викликає захоплення.

Останнім часом за горою закріпилась назва Піп Іван, проте жоден місцевий житель старшого покоління так гору не називає. Попіван, Попиван, або ж Чорногора. Стверджують, що свого часу в районі гори була скеля, яка нібито нагадувала попа в рясі, тому її назвали Піп Іван. Проте найвірогідніше, що назва пішла від більш прозаїчних природних явищ: від постійного південно-західного вітру, котрий голосно свище, а за гуцульським діалектом — «попіває».

Зрештою місцеві жителі говорять «...на Попивані», що ближче до слова попивати, пити. Зауважують, що лиш як на Попивані сіла хмарка, то треба йти громадити сіно і готуватись до непогоди. Через то гору й називали Попиван, що вона з хмар воду п'є. І треба сказати, п'є регулярно, у чому пересвідчились всі учасники сходження на Чорногору.

Дуже ймовірно, що назва Чорна Гора походить саме від заростей сосни Європейської сланкої, котрою густо вкритий весь субальпійський пояс Чорногірського хребта. Голки цієї сосни темно-зеленого кольору, і коли здалеку подивитися на гору (й на весь Чорногірський хребет), вона має темно-зелений, майже чорний, колір.

Саме назва Чорна Гора зустрічається в джерелах з середини VII ст. Десятки карт тогочасного періоду вказують на топонім Чорна Гора (Czarna Gora) у верхів'ях річки Прут та частини басейну Чорного Черемошу. Зауважимо, що гора до середини XIX ст. (допоки не були зроблені більш-менш точні виміри) вважалася найвищою вершиною Українських Карпат і дала назву всьому Чорногірському хребту.

Треба сказати, що гуцули на свято Купала здійснювали масові сходження на гору, почасти і нічні, аби знайти заповітний цвіт папороті. Звичайно ж, приваблювала гора мандрівників.

Звернемо увагу, що на вершині гори знаходився прикордонний стовпчик № 16 Польсько-Чехословацького кордону. Крім того, поблизу від гори Стіг (1654 м н. р. м.) сходилися на той час кордони трьох держав: Польщі, Румунії, Чехословаччини, а пізніше — Угорщини. Ось на цьому місці Польща побудувала високогірну обсерваторіло. (Про неї можна прочитати у матеріалі у Ярослава Зеленуха «Гуцульська піраміда на горі Піп Іван».

СПОРТИВНІ ТАЛАНТИ АТОМНИХ МІСТ

ЗОЛОТІ САБЛІ НЕТІШИНОК

Нетішинські фехтувальниці здобули золоті нагороди у змаганнях з жіночої шаблі на чемпіонаті світу в Будапешті (Угорщина).

Золоту медаль завоювала команда українських шабліс-ток у складі Ольги Харлан, Галини Пундик, Аліни Комащук та Олени Вороніної, які розгромили в 1/8 фіналу команду Казахстану (45:20), у чвертьфіналі — команду Китаю (45:31), у півфіналі не залишили жодних шансів італійкам (45:34), а у фіналі змагань українки здолали збірну Росії в дуже драматичному поєдинку (45:44).

Імена спортсменок з Нетішина Галини Пундик та Аліни Комащук знані у світі спорту. Серед досягнень Галини Пундик найвища спортивна нагорода — золота олімпійська медаль у командних змаганнях з шаблі на XXIX Олімпійських іграх в Пекіні в 2008 році.

Аліна Комащук здобула золото в індивідуальних змаганнях чемпіонату світу з фехтування серед кадетів і юніорів у хорватському Поречі в квітні цього року. Для Аліни це не перше індивідуальне золото чемпіонату світу — в 2010 році в Азербайджані вона також завоювала титул найсильнішої спортсменки планети у віковій категорії кадети.

ТВОРЧІСТЬ ЧИТАЧІВ

Предсентябрьское настроение

Пахнет дыня нектаром
медовым,
наливается соком арбуз.
ароматом наполнился новым
предсентябрьский
загадочный вкус.
Винограда поспевшие гроны,
ассорти спелых яблок и слив,
облепихи янтарной короны,
на кустах покрасневший
кизил.
Воробьи на подсолнухах
стаей.
Дружно астры пестреют в саду.
Щедрый август права уступает,
заглянувшему к нам
сентябрю.
Тает грусть уходящего лета,
греет осень волнующе душу,
жгут костры за околицей
где-то
и пьянит аромат спелой
груши...

Елена КАЛЮГА,
работник охраны ГП «Смолы» Днепродзержинской объединенной организации профсоюза

Атомник України
Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»
Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41 оф. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»
Головний редактор Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: (044) 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com
Газета виходить щотижня
Індекс — 21766
За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове
Свідоцтво про реєстрацію КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована у ПП «Трейд інформ»: м. Київ, вул. Новозабарська, 2/6.
Тираж 5000
Ціна договірна